

Jan Kumider

1930–2013

Profesor Jan Kumider urodził się 10 października 1930 roku w Zabłociu w województwie nowogrodzkim. Po II wojnie światowej zamieszkał wraz z rodziną w Kole, gdzie ukończył szkołę podstawową i liceum ogólnokształcące. W 1953 roku podjął studia w ówczesnej Wyższej Szkole Ekonomicznej w Poznaniu, uzyskując – cztery lata później – tytuł zawodowy magistra towaroznawstwa. Jednocześnie studiował chemię na Wydziale Matematyki, Fizyki i Chemii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Zmarł 7 stycznia 2013 roku w Poznaniu

W roku 1957 Jan Kumider podjął pracę w Poznańskich Zakładach Przemysłu Spirytusowego w Poznaniu. Jego zainteresowania problemami technologicznymi i dociekliwość naukowa sprawiły, że został zatrudniony w Instytucie Przemysłu Fermentacyjnego, gdzie prowadził prace badawcze dotyczące jakości spirytusu rektyfikowanego. Od 1970 roku kierował nowo utworzonym oddziałem Instytutu w Koninie, a od 1975 roku (przez 10 lat) był dyrektorem Ośrodka Badawczo-Rozwojowego „Polmos” w Koninie. Przez trzy lata pracował również w Instytucie Przemysłu Mleczarskiego na stanowisku docenta.

Pracując w instytucjach pozauniwersyteckich, Jan Kumider przygotował pracę doktorską *Badania nad składem chemicznym mieszaniny fenoli wyizolowanych z frakcji smoły węgla brunatnego nie destylującej do temperatury 280°C*, za którą otrzymał – w roku 1969 – decyzją Rady Wydziału Matematyki, Fizyki i Chemii UAM w Poznaniu, stopień doktora nauk chemicznych.

Wyniki swoich wieloletnich badań nad czynnikami technicznymi kształtującymi jakość spirytusu rektyfikowanego Jan Kumider zawarł w rozprawie habilitacyjnej *Określenie i ocena składu chemicznego zanieczyszczeń etanolu fermentacyjnego na całej wysokości kolumny rektyfikacyjnej pod kątem wykorzystania do modelowania procesu rektyfikacji spirytusu*, którą w roku 1978 przedstawił Radzie Wydziału Matematyki, Fizyki i Chemii UAM, uzyskując stopień doktora habilitowanego w zakresie chemii organicznej. Zastosowanie opracowanych przez niego modyfikacji technologicznych i oryginalnych rozwiązań w praktyce przemysłowej zaowocowało znaczną poprawą jakości wytwarzanego w kraju spirytusu rektyfikowanego.

Zarówno praca doktorska, jak i habilitacyjna zostały wyróżnione nagrodami indywidualnymi ministra przemysłu spożywczego.

W roku 1987 Jana Kumidera zatrudniono na stanowisku docenta na Wydziale Towaroznawstwa w ówczesnej Akademii Ekonomicznej w Poznaniu. W roku 1997, po 10 latach pracy naukowej na Uczelni, otrzymał tytuł profesora nauk ekonomicznych.

Dorobek naukowy Profesora odzwierciedla zarówno jego zainteresowania naukowe, jak i technologiczne, i obejmuje 93 pozycje, w tym 4 monografie, 5 podręczników i skryptów dla studentów towaroznawstwa oraz 9 patentów.

Profesor Jan Kumider, kierując przez 10 lat Katedrą Towaroznawstwa Żywności, wytyczał innowacyjne kierunki badań naukowych, przyczyniając się do rozwoju specjalności: towaroznawstwo żywności. Dowodem na dużą intuicję badawczą Profesora było między innymi promowanie przez niego prac nad zagospodarowaniem odpadów przetwórstwa żywności, nie tylko ze względu na zagrożenie i obciążenie dla środowiska, ale również z uwagi na możliwe korzyści wynikające z zawartości licznych składników cennych z żywieniowego punktu widzenia.

W swoich badaniach szczególną wagę przykładał Profesor do produktu odpadowego przemysłu mleczarskiego, jakim jest serwatka. Opracował oryginalną metodę nie tylko produkcji spirytusu z serwatki odpadowej, ale także praktyczny sposób wydzielania białek serwatkowych na cele spożywcze. Wyniki tych badań Profesora zostały zawarte w wydanej w 1997 roku monografii *Utylizacja odpadów przemysłu rolno-spożywczego. Aspekty towaroznawcze i ekonomiczne*. Właśnie ta książka była istotnym elementem w procedurze o nadanie tytułu naukowego profesora nauk ekonomicznych.

Doświadczenia z okresu pracy w różnych jednostkach gospodarczych związanych z przemysłem spożywczym, fascynacja rozwojem nauki, techniki i technologii oraz wdrażanie różnych autorskich rozwiązań technologicznych miały ogromny wpływ na podejście Profesora do procesu dydaktycznego. Studenci z wielkim zainteresowaniem zapoznawali się z doświadczeniami Profesora związanymi z uruchamianiem linii technologicznych w zakładach przemysłu spożywczego w kraju i za granicą. Swoje osiągnięcia naukowe i technologiczne Profesor Kumider potrafił doskonale wykorzystać w pracy dydaktycznej. Jego wykłady i seminaria cieszyły się dużym zainteresowaniem zarówno z powodu życzliwego podejścia do studentów, jak i stworzenia im możliwości rozwiązywania konkretnych problemów naukowych i technologicznych.

Trzydziestoletni okres pracy w zakładach i instytutach badawczych związanych z produkcją spożywczą zaowocował umiejętnością proponowania interesujących tematów prac doktorskich i magisterskich. Profesor Jan Kumider był promotorem trzech prac doktorskich w zakresie towaroznawstwa. Prace seminaryjne jego studentów były często wyróżniane i nagradzane, między innymi w konkursach ówczesnego Ministerstwa Ochrony Środowiska czy też w konkursach uczelnianych i wydziałowych.

Profesor Jan Kumider umiejętnie godził zaangażowanie dydaktyczne i pracę naukową z pracą organizacyjną, pełniąc także odpowiedzialne funkcje w uczelni. Był między innymi prodziekanem ds. studenckich, a przez 10 lat (1991–2001) kierował Zakładem (Katedrą) Towaroznawstwa Artykułów Spożywczych.

Pełnił również ważne funkcje w organizacjach poza Uczelnią, będąc przewodniczącym Oddziału Poznańskiego Polskiego Towarzystwa Towaroznawczego oraz członkiem Zarządu tego Towarzystwa. Aktywnie uczestniczył również w pracach Naczelnej Organizacji Technicznej w Koninie jako członek Rady Wojewódzkiej NOT oraz przewodniczący Komisji ds. Wdrażania Postępu Naukowo-Technicznego.

Wyrazem uznania władz dla całokształtu działalności i osiągnięć Pana Profesora były przyznane mu odznaczenia państwowe: Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Złoty Krzyż Zasługi, Odznaka Honorowa Naczelnej Organizacji Technicznej oraz Odznaka Honorowa za Zasługi dla Województwa Konińskiego. Uzyskał – za swoją pracę – także wyróżnienie Przewodniczącego Komitetu ds. Nauki i Postępu Technicznego przy Radzie Ministrów oraz inne odznaczenia regionalne i branżowe.

Po przejściu na emeryturę w roku 2001 Profesor Jan Kumider jeszcze przez kilka lat działał aktywnie na polu nauki i dydaktyki. Prowadził wykłady monograficzne, seminarium magisterskie i promował nowych adeptów towaroznawstwa. Pomimo choroby i ograniczeń z niej wynikających pozostał pogodny i życzliwy, starał się uczestniczyć w życiu Katedry, wspierał radą i doświadczeniem trudnym do przecenienia.

Maria Małecka